

<http://dx.doi.org/10.26450/jshsr.1769>

Citation: Türe, İ. (2020). Amerikan Koloni Döneminde ve Amerikan Devriminde Yahudiler. *Journal of Social and Humanities Sciences Research*, 7(51), 503-510.

Doç. Dr. İlknur TÜRE (Türkçeye Çeviren)

Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, Kamu Yönetimi Bölümü, Muğla / TÜRKİYE,

0000-0001-6772-5493

AMERİKAN KOLONİ DÖNEMİNDE ve AMERİKAN DEVRİMİNDE YAHUDİLER* **(JEWS IN COLONIAL AMERICA AND JEWS IN AMERICAN REVOLUTION)**

Philip S. FONER

1. AMERİKAN KOLONİ DÖNEMİNDE YAHUDİLER

Amerika'nın keşfinin ardından Avrupa toplumlarının Amerika'da koloniler edinme döneminin en başından beri, Avrupa'da yaşayan Yahudiler Amerikan demokrasinin oluşumunda rol oynamıştır; özgürlük mücadelelerine katılmış, zaferlerine sevinmiş ve ekonomik gelişiminde katkıda bulunmuşlardır. Yahudiler, Amerika'nın keşfinde büyük ölçüde pay sahibidir de. İspanyol Yahudileri Christopher Columbus'un gemi yolculuğunu finanse etmiş, Yahudi bilim adamları ve coğrafyacıları, pusulanın teknolojik gelişmesini yaparak ve navigasyonuna astronomiyi uygulayarak başarılı olmasını sağlamışlardır. Dahası 124 adam Columbus'un ilk yolculuğunda yanında bulunmuşlardır; bunlardan 5 ya da 6 kadarı *marranolar* yani 'Hristiyan yapılmış Yahudiler' olarak kendilerine yapılan eziyetten kaçmak için bu yolculukta bulunmuşlardır.

1654 Eylülünde küçük bir tekne olan Saint Charles, 23 Yahudi yolcusu ile New Amsterdam'a varmışlardır. Yahudiler, bireyler ya da çok küçük gruplar olarak Amerika'ya 1654'den önce ulaşmış olsalar da Yahudi topluluğunun Amerika'daki tarihi, Saint Charles'ın New Amsterdam limanına varması ile başlamıştır diyebiliriz.

Yahudi hacı ataların (kendilerini böyle adlandırmışlardır çev.) cesur öncüler olarak Plymouth Rock'a 30 yıl kadar önce vardıkları bilinmektedir. Portekiz, Hollanda'nın yönetimindeki Brezilya topraklarını ele geçirincede, burada yaşayan Yahudiler Hollanda'ya geri dönmüş ancak Hollanda hükümetinin çok ciddi baskılarına maruz kalmışlardır. İşte Amerika'ya gelen öncüler, bu dini baskılardan kaçıp gelen Yahudilerdir ve dolayısıyla da dini ayrımcılığa karşı duran, bununla mücadele eden bir kimliğe sahip olmuşlardır.

New Amsterdam'a gelen Yahudilere, ilerleyen yıllarda göç yoluyla Amerika'ya gelip yerleşecek olanların ataları diyebiliriz ve bu ilk yerleşimci Yahudiler, ırk, renk ya da inanç gibi niteliklerine bakılmaksızın tüm insanların haklarının keskin savunucuları olarak demokrasinin gerçek anlamda oluşmasında büyük rol oynamışlardır. Diktatör ve otokratik bir lider olan Peter Stuyvesant -New Netherlands'ın yöneticisi-, Yahudilerin bu koloniye yerleşmelerine karşı çıkmıştır. O an itibarıyla kolonide, Peter Stuyvesant'ın demokratik ilkeleri suistimal ettiğine inanan çok sayıda Hristiyan da yaşamaktaydı.

Stuyvesant, her özgür doğmuş insanın kanun yapma ve yöneticilerini seçme hakkına sahip olması gerektiği talebiyle 1653'te yaşanan *Humble Remonstrance*¹ ayaklanmasında Yahudi göçmenlerin

* Bu metin, yazar Philip S. Foner'in 1945 yılı basımı *Amerikan Tarihinde Yahudiler (Jews in American History)* adlı eserinin ilk iki bölümünün çevirisidir.

¹ Stuyvesant'ın koloni yönetimindeki despot tutumları 1653'te gravesand, flushing, hempstead, brooklyn ve flatbush gibi birçok yerleşim bölgesi bir araya geldi ve stuyvesant'ı protesto ettiler. "the humble remonstrance" ayaklanması olarak tarihe geçen bu eylem sonucunda "petition of the colonies and villages in the new netherland province" ile Hollanda hükümetine sadakatlarını bildiren, kişi hak ve özgürlüklerini içeren bu belge ile temsilciler olmadan kanun yapılmasından şikâyetçi oldular.

etkisini bilmekteydi. Kısmen kolonideki muhtemel isyanları önleme ve kısmen de insanların dikkatini bu gibi mevzulardan uzaklaştırma amaçlı olarak Stuyvesant anti-semitik bir kampanya başlattı.

22 Eylül 1654 Dutch West India Company'ye, şirketin Yahudilerle herhangi bir iş yapmalarına izin vermemeleri için dilekçe verdi. Dilekçesinde Yahudilerin, Hristiyanların ibadetlerini ve inançlarının gereklerini yerine getirmelerine engel teşkil ettiklerini iddia ederek, Hristiyanların imanlarının bozulmasına neden olan bulaşıcı bir hastalık olduklarını belirtti ve şöyle devam etti: "onlara özgürlük vermek Lutherileri ve Babtistleri² reddetmemize engel teşkil edecektir." Daha açık bir deyişle Yahudilere tolerans gösterilmesinin, diğer azınlıklara da aynı hakkı vermelerine neden olacağı düşüncesini dile getirdi dilekçesinde Stuyvesant.

Takip eden Mart'ta koloni yöneticileri ve ileri gelenleri Yahudilerin sürgününe davetiye olacak bir öneri imzaladılar. Ancak bu aylarda New Amsterdam Yahudileri de boş duruyor değildi ve mücadelelerine yardım için Hollanda'daki Yahudilere haber yolladılar. Sonrasında, Dutch West India Company'de büyük ölçüde yatırımı olan Yahudiler, birliklerine Stuyvesant'ın Yahudileri sürme ricasını reddetmesi için baskıda bulundular.

Yapılan görüşmelerin ardından şirket yönetimi, 16 Şubat 1655'de valiye kurallarını bildiren bir yazı gönderdi. Buna göre, valinin önergesi adalet ve akla uymamaktadır ve şirket Yahudilere seyahat etme, ticaret yapma ve kolonide yaşama izni kesinlikle verecektir. Eğer Yahudi topluluğu arasında yoksul varsa, bunlar şirkete ya da topluma yük olmayacaklardır; çünkü bu yoksulların bakımı kendi milletleri tarafından yerine getirilecektir.

Böylece New Amsterdam'daki Yahudilerin cesurca yürüttükleri bu mücadelede, otoriter yönetimle olan ilk round kazanılmış oldu. Ama savaş henüz bitmemişti. Yahudiler vatandaşlık haklarından doğan ortak faydaları ve hukuk önünde eşitlik hakkını güvenceye almak istiyorlardı. Bu savaşta demokratik ilkelerin esasları üzerinde mücadele etmişlerdi; şimdi ise bağımsızlık ve hakların deklarasyonu elde edilmeliydi.

1655'te New Amsterdam'ın tüm erkek sakinleri -askerlik yapabilecek durumda olan-şehrin savunusu için yerel askeri birliklere alındılar. Ancak aksi kişilikli Stuyvesant rejimi meclisten bir kararname geçirdi. Buna göre Yahudiler genel eğitimden ve görevlerini nasıl yapacaklarını gösteren rehberliklerden muaf tutulacak ama bunun karşılığında 16 ila 60 yaş arasındaki her Yahudi erkeği her ay 65 Stivers ödeyecekti. AsserLevy ve JacobBarsimson -Yahudi topluluğunun liderleri-, yetkili mercilere kendilerinin de diğer vatandaşlar gibi New Amsterdam ordusunda yer verilmesine ya da böyle bir vergiye maruz kalmalarının önlenmesine dair dilekçe verdiler. Ancak mahkeme "isterlerse başka bir yere gidebilirler" diyerek dilekçelerini reddetti. Fakat bu insanlar kolayca korkutulacak gibi değildi ve savaşı daha ileri götürmeye karar verdiler. Askeri görevlerini yerine getirmek için izin verilmesini istediklerini belirten dilekçeyi Hollanda'daki otoritelere verdiler ve dilekçeleri kabul edildi. Aslında, dilekçe kabul edilmeden önce önde gelen Yahudilerden biri olarak AsserLevy, New Amsterdam'ın savunma güçlerine katılmıştı bile.

Yahudilerin bu hak yolundaki mücadelelerinde bir sonraki aşama ise, New Amsterdam'daki her vatandaş gibi mülkiyet hakkına sahip olmaktı. 1655 Eylül'ünde, Yahudi bir tüccar olan SalvadorD'Anrada, bir açık artırmada teklif vererek bir ev satın aldı fakat mülkü teslim alacağı sırada Stuyvesant'ın kolluk güçlerince engellendi. Yahudiler bir kez daha, her vatandaşın hakkı olan bir şeyi yapmaktan alıkonulmuştu. Oysa onlar da diğer vatandaşlar gibi vergi ödemediğinden böyle bir şeyden men edilemezlerdi. Konu Dutch West IndiaCompany'e getirildiğinde, birlik bu kuralı iptal ettirmek için eyleme girdi. 14 Haziran 1656'da, şirket tarafından sert bir üslupla yazılmış bir mektup Stuyvesant'a gönderildi ve Yahudilerin kanuni olarak mülkiyet hakkını ve ticari işleri yapmalarını tanıması emredildi.

Şimdi aşama son rounda gelmişti. Nisan 1657'de AsserLevy mahkemeye başvurdu ve vatandaşlık istedi. Kayıtlara göre militan olarak bilinen AsserLevy'nin tam bir ustalıkla ve inançla sunduğu iddia şudur: "AsserLevy bir Yahudi olarak mahkemeye başvurmaktadır; şehrin bir sakini olmak istemektedir. Bu isteğinin reddedilmemesini talep etmektedir"; AsserLevy, Yahudilerin de şehrin sakinleri olduğunu gösteren oturma iznini, New Amsterdam'dan alınmış bir belge ile göstermiştir.

² Katolikleri sevmeyenlerce Katoliklere verilen isim.

Mahkeme konuya Stuyvesant yönetiminin bakış açısıyla yaklaşarak olumsuz bir tavır aldı. Bunun üzerine şehrin ileri gelen Yahudileri, Asser Levy'nin mücadelesinin aslında Yahudilerin ortak mücadelesi olduğu bilinciyle ve bu mücadelelerinin haklılığına ve başarısına da inanarak Levy'nin isteğine destek verdiler. Mahkemeye verdikleri dilekçe ile kardeşlerinin New Amsterdam'da tam vatandaşlık haklarından yararlanması gerektiğini, diğer topluluklar gibi Yahudilerin de koloninin kuruluşundan beri üzerlerine düşen her yükümlülüğü yerine getirdiklerini belirtiyor ve bu yüzden şehrin haklarından mahrum kalmadan kutsal ibadetlerini yerine getirme haklarını istiyorlardı. Tüm bu ısrarlı ve geniş katımlı çabalar sonucunda Stuyvesant rejimi, Yahudilerin haklarını alana kadar mücadeleden vazgeçmeyeceklerinin farkına vardı ve sonunda deyim yerindeyse teslim bayrağını çekerek 1657 yılı 21 Nisan'ında Yahudiler vatandaşlığa kabul edildi. Asser Levy'nin torunu olan Lewis Levy ise New Jersey rejiminde devrim savaşında resmi görevli olan ilk Yahudi olacaktır Amerika'da.

Asser Levy Yahudilerin haklarını savunmaya her daim hazır olmasına rağmen, ayrılıkçı değildir; kendini Yahudi olmayan kesimden izole etmiş de değildir. Örneğin, Hristiyan bakan olan Madison C. Peters, şöyle belirtmiştir bir yazısında: "O günlerde hiçbir Yahudi, Hristiyanlarla Levi kadar ilgilenmemiştir." 1671'de New York'da da tanınmaktadır artık Levy.

1664'lerde İngilizler New Amsterdam kolonisi üzerinde söz sahibi olduğunda³ az sayıda Yahudi bulunmaktaydı burada ve bir nevi toplumdaki soyutlanmış durumdaydılar; zira Atlantik sahiline yerleştirilmişlerdi. Amerika'da ikinci Yahudi yerleşimi olan Rhode Island, Newport'da ortaya çıkmıştır. Aslına bakılırsa, tüm New England kolonileri içinde yalnızca Rhode Island, Yahudilere tam bir hoşgörü göstermekteydi. Bu durum sürpriz sayılmazdı çünkü bu koloni, baskı altında olan ve dışlanan her kesime kapısını açmıştı. Dahası dini özgürlük ve hoşgörü tanımada Amerika'da en önde gelen yerd burası; baptilistlere, protestanlara, Yahudilere, Türklere, kısaca herkese açıktı.

"Bu Tanrının iradesi ve emridir der" Williams⁴ ve devam eder; "... pagan, Yahudi, Türk ya da Hristiyan karşıtı inanca sahip olanlar ve ibadet edenlere tüm toplumlarda ve ülkede izin verilmelidir ... gerçek medeniyet ve Hristiyanlık ancak böyle bir devlette gelişir, yasaklayarak değil. Ne Yahudi olanı ne de olmayanı."

Major Butler'in dördüncü makalesinde de belirttiği gibi, 1652'de Roger Williams Yahudiler ve Yahudi olmayanlar arasındaki duvarın yıkılmasını içtenlikle istediğini, barışçıl bir şekilde ikamet etmeleri gerekliliğini dile getirmişti.

1655 ve 1657 arasında New Amsterdam'dan ve başka yerlerden gelen Yahudiler Rhode Island'a yerleştiler. 1658 baharında ise Hollanda'dan Newport'a 15 Yahudi geldi. Aynı yıl Newport'da, cemaatin *İsrail'in Kurtuluşu (jeshuat israel)* adını verdiği, Kuzey Amerika'nın ilk sinagogunu inşa etti Yahudiler.

Roger Williams'ın ileri görüşlü doktrinleri, 1684'de Rhode Island genel meclisinde kabul gördü. Simon Medus ve David Brown'ın, Yahudilerin toplum içindeki durumları konusunda endişeli olduklarını ve geleceklelerinin ne olacağını öğrenmek istediklerini belirten dilekçelerine cevaben meclisin bu konudaki kararı: "Bizim toplumumuzdan olmayan her yabancıya olacağı gibi Yahudilerin de burada iyi konumda olacaklarını temin ederiz. Majestelerinin bu kolonisinde ikamet edebilirler ve majestelerinin kanunlarına tabi olarak yaşarlar." şeklindedir.

Bu açıklama, yani Rhode Island'a yerleşmiş Yahudilerin bu şekilde kabulü, diğer Yahudileri de koloniye gelme konusunda cesaretlendirdi. Devrimin daha en başında yalnızca Newport'ta 200 Yahudi ailesi bulunmaktaydı.

Yahudi toplulukları 2 güney eyaletinde ve Pensilvanya'da bulunmaktaydı. 1669'da İngiliz liberal John Locke tarafından hazırlanan ve herhangi bir dine inanan insanlara din özgürlüğünü garanti eden çalışmaya göre, her dinin mensupları, kendi ibadethanelerini açabileceklerdi. 1750'de Yahudiler, Güney Carolina'daki Charleston'a, dini bir cemaat oluşturacak sayıda olmak üzere göç ettiler.

Georgia kolonisi, İngiliz hapisanelerinde çürüyen borçluları, zulüm görmüş Protestanları huzura kavuşturmak; Güney Carolina kolonisi ise, kızıl derililere karşı güvenli bir alan oluşturmak için

³ Britanya, New Amsterdam'ı Hollanda'dan satın almış ve adını New York olarak değiştirmiştir

⁴ Roger Williams, Avrupa'dan gelerek kızıl derililerin elinden topraklarını alan ve dini baskılar yapan beyazların, kızıl derililere karşı yaptığı adil olmayan davranışlar karşısında mücadele eden sayılı beyaz insanlardan biridir. Aslında tutucu bir Hristiyan olarak yetiştirilip Amerika'da ilk Baptist Kilisesini kuran kişidir; aynı zamanda Rhode Island kolonisini kurandır da.

kuruldu. Avrupa'daki yoksul Yahudiler, maruz kaldıkları zorluklardan kurtulmak istiyorlardı ve Georgia'ya yerleşmelerine izin verildi. İlk vali olan James Oglethorpe'un buraya ulaşmasından sonra bir tekne dolusu sefarad Yahudiler⁵ ile diğer Yahudiler de bu emsal niteliğinde olan koloniye ulaştılar. Hem Londra mütevelli heyeti hem de koloni sakinleri, Yahudilerin koloniye yerleşmesini istemiyorlardı. Oglethorpe ise onların bu bağız talebini reddetti ve Yahudilerin dini bir cemaat olarak kalmalarına ve yerleşmelerine izin verdi.

William Penn, Pensilvanya kolonisini kurduğunda, sadece Hristiyanlığa ve onun her fraksiyonuna değil, Tanrı'nın varlığına, üstünlüğüne, ebediliğine, yaratıcılığına ve dünyanın gerçek yöneticisi olduğuna inanan herkese dini özgürlük verileceğini açıkladı. Bu liberal görüşün yeni kolonide mevcudiyetini öğrenen Yahudiler bu koloniye de geldiler ve 1745'de Philadelphia'da bir Yahudi cemaati oluşmuş oldu.

Birkaç yıl sonra Yahudiler kendilerine Pensilvanya'da yaşayabilecekleri bölgeler oluşturdular. 1750'de, Easton şehrinin kurucuları arasındadırlar örneğin. İlk 11 kurucu ailenin içinde Meyer Hart ve eşi Rachel de bulunmaktadır. Bu Yahudi 11 ailenin içinden 40 kişi, öncüler olarak kendilerine Kızılderili naralarının duyulabildiği bu alanlarda, etrafları çitle çevrili yerler oluşturdular. 1753'te, belli bir genişliğe ulaşmış bu yerde, katılımcılar listesinin ilk sıralarında yer alan Meyer Hart sayesinde özgür bir okul inşa ettiler. Bu özgür eğitim ortamının sürekliliği, Hart'ın bağışları sayesinde sağlandı.

Yahudi yerleşimler, Pensilvanya'nın Lancaster bölgesininin kurulmasında da öncü oldular. 1747'de Richard Locke'ın Lancaster'ın nüfus bileşenleri hakkında verdiği bilgiye göre, burada diğer birçok yerden daha az sayıda *quaker*⁶ vardır; Yahudilerden de 10 aile bulunmaktadır. Aynı yıl Dr. Isaac Cohen'in Lancaster'a gelmesi ve niyetinin bir fizikçi olarak bu yere yerleşmek olduğunu söylemesi ile burası daha tanınır olmuştur.

Almanya Hamburg'lu olan Dr. Isaac Cohen, 7 yıldır Copenhagen'de yaşıyordu. Lancaster'e geldiğinde halka bir duyuru yaptı; niyetinin fizik çalışmaları yapmak ve healing⁷ sanatını gerçekleştirmek olduğunu söyledi, kaldığı yer olan John Hatz'ın evinden ve ilave etti ki "fakirler parasız tedavi edilecektir. Ancak fakir olduklarını belgeleyen resmi bir belge getirmeleri gerekir. Eğer uzakta oturuyorlarsa ödemeli olarak bana mektup yollayabilir ve bir at göndermeleri yeterlidir, tedavi için ben gelirim."

Amerikan devriminin başında Yahudi nüfusu, toplam nüfus olan 3 milyonun yaklaşık olarak 2 ya da 3 binini oluşturuyordu. Çoğu, İspanya ve Portekiz'den gelen sefaradlardı; ancak çok azı Almanya'dan gelen Aşkenazilerdendi ve küçük bir kısmı da İngiltere'den geliyordu.

Yahudi cemaatlerinin çoğu sahillerde otursa da devrimden önce az sayıda Yahudi, kolonilerin ticari ve sosyal hayatında önemli rol oynamaktaydı. Bu Yahudiler de koloniler arası ticarete, dış ticarete ve yerlilerle ticarete önemli role sahiplerdi.

Levy, Lyons New York firmasından bir tacir olarak koloni ticaretinde en büyük çapta kürk ticareti yapanlardan biriydi. Levy gibi birçok Yahudi tüccar barındıran Pensilvanya, Batıya açılan kapıda çok önemli bir rol oynamıştı. Lancaster'den Joseph Simon, Pensilvanya'da tarımla uğraşan en büyük toprak sahibiydi. Philadelphia'da Bernard ve Michael Gratz kardeşler, kürk ticaretinin ve emlakçılık işinin önde gelenleri idi ve kolonideki ilk ekonomik gelişmeyi sağlayanlar içinde bulunmaktaydılar. Amerikan devriminin en önde gelen Yahudi aileleri, Pensilvanya'dan the Franks, Simon ve Gratz, Georgia'dan the Sheftall ve Minis aileleri, Maryland'den the Ettings, Güney Carolina'dan the Cohens, Connecticut'dan the Ettings, yine Connecticut'dan the Pintos, Rhode Island'dan ve Massachusetts'dan the Hays ve Lopez aileleri ve New York'dan the Gomez, Seixas, Simon, Hedricks, Moses ve Philips aileleridir.

Koloni dönemi Amerika'sında Yahudiler içinde en etkili aile hiç şüphesiz Newport'tan Aaron Lopez'dir. Lopez ve 2 erkek kardeşi, Portekiz'de görünüşte Hristiyan gibi ama gerçekte Yahudi olarak yaşıyorlardı. Aaron Lopez 13 Ekim 1752'de karısı ile birlikte Newport'a geldi. Başlangıçta, mum yağı elde etme işiyle uğraşan bir tacirdi; sonrasında Avrupa, Batı Hint Adaları ve Afrika ile birçok malın,

⁵ İbrani dilinde *Sefarad*, İspanya anlamına gelmektedir. 1492'de İspanya'dan kovulan Yahudiler, İspanya kökenli oldukları için kendilerine Sefarad adını koymuşlardır (çev. notu).

⁶ Mevcut Hristiyan mezheplerinden ve tarikatlarından memnun olmayanlar tarafından XVII. yy.'da İngiltere'nin kuzeybatısında kurulmuş bir mezheptir. Quaker, Mennonite ve Brethren Kiliseleri, Hristiyan pasifizmini savunan üç tarihi kilise olarak değerlendirilir (çev. notu).

⁷ Bilim ve maneviyatı birleştiren tedavi yöntemi

çok kar getirecek ticaretine girdi. 1755'lerde Lopez, 30'un üstünde geminin sahibi ya da ortağı olmuştu. Yale Üniversitesi'nin başkanı olan Ezra Stiles, onun hakkında şöyle demiştir:

“Lopez, en saygın tacirlerden biridir. Amerika'da onun ticari onurluluğunu ve gelişmişliğini aşan başka biri yoktur belki de. En dürüst ve şeffaf iş yapandır; her zaman nazik ve güler yüzlüdür; sakin bir şehirli, uzlaşılabilir bir insan ve kibarlığını hiçbir koşulda bırakmayan bir şahsiyettir. Tek bir düşmanı bile yoktur ve tanıdığım insanlar içinde tüm dünyada geniş bir kabul görmüş ve en sevilen kişilerdendir.”

2. YAHUDİLER VE AMERİKAN DEVRİMİ

Amerikan devriminde Yahudilerin büyük çoğunluğu, özgürlük elde etmek ve ülkelerini Britanya hakimiyetinden kurtarmak için inanılmaz mücadele vermişlerdir. Yahudi topluluğu Amerikan bağımsızlık savaşında son aşamaya kadar, büyük bir gayretle desteğini esirgememiştir. Yahudilerin çoğu tacir olduğundan, Britanya'nın aldığı sert önlemlerin zararlı sonuçlarını ilk hissedenlerdir. Bu kısıtlamaların devamı ve zorlayıcılığı, Amerika'daki birçok Yahudi'nin işlerini bozduğundan ekonomik durumları gerilemiştir. Britanya kanunları, Amerika'nın sadece British West India Company ile ticaret yapacağını söylüyor ve Yahudi tüccarın Fransa, İspanya ve Dutch West Indies ile yaptığı karlı ticareti bozmak ile tehdit ediyordu. Aynı zamanda kraliyet ilanında (1763) Yahudi ticaret ve emlakçıların iş yaptığı alanlar olan Appala Chian Dağları'nın batısına yerleşmelerini yasaklıyordu.

Yahudilerin tarafı belliydi; Amerikan devriminde Amerikalıların yanında yer aldılar. 1765'de damga pulu vergisi uygulanmaya başladığında, New York'taki her Yahudi tacir bu kanunun kapsamı içine giren hiçbir malı ithal etmeme kararı aldı. Aynı şekilde Philadelphia'da da 9 Yahudi tacir -imzacılar: Benjamin Levy, Samson Levy, Joseph Jacobs, Hyman Levy, jr. David Franks, Mathias Bush, Bernard Gratz, Michael Gratz ve Moses Mordecia- Büyük Britanya'dan gelen herhangi bir malı, damga pulu vergisi kaldırılana dek almayacaklarına dair bir anlaşma yaptılar. 5 yıl sonra, 1770'de, ithal etmeme yöntemini daha da kuvvetlendirmek için, öncekilerden de dahil olmak üzere birçok Yahudi tacir, anlaşmaya isimlerini eklediler ya da tekrar imzalarını attılar. Bu imzacılar: Samuel Judah, Hyman Levy, Jacob Moses, Jacob Myers, Jonas Philips ve Isaac Sexias'dır.

İthal etmeme anlaşmasının güçlendirilmesi, büyük ölçüde, 1765'te kurulmuş bir örgüt olan Sons of Liberty'nin elinde idi. Temel olarak teknisyenler, zanaatkarlar ve yevmiyeli işçilerden oluşan bu örgüt, kolonilerin İngiltere'den ayrılarak özgür kalması ve Amerika'da daha fazla demokrasi olması için çalışan öncü bir örgüttür. Parlamentoya dilekçe vermekten ziyade doğrudan eylem yolunu seçen Sons of Liberty, sıradan insanların demokratik mücadelelerinden korktukları için yavaşça, fazla toz kaldırmadan ilerlemeyi tercih eden muhafazakârları harekete geçirmeye çalışmıştır. Bu amaç doğrultusunda ticaretle ve toprakla uğraşan tüm kesimleri ve profesyonel aristokratları ikna ederek devrimci hareketi yüreklendirmeye çabalamış ve büyük ölçüde de başarılı olmuştur.

Sons of Liberty birçok Yahudinin desteğini almıştır ki bunların içinde dikkate değer isim olan Haym Salomon, devriminin en büyük finansörü olmuştur. Salomon, 1740'da Polonya'nın Lisa kentinde Yahudi-Portekiz bir ailenin çocuğu olarak doğmuştur. 30 yaşına geldiğinde, Polonyalıların bağımsızlığının ateşli bir savunucusu olmuş ve Amerikan devrimini de destekleyen Polonyalı vatanseverler olan Kosciusko ve Pulaski ile yakın arkadaşlık kurmuştur. 1772'de Polonya, Çarlık Rusyası, Prusya ve Avusturya tarafından bölüşülmüş ve hemen ertesinde Yahudilere karşı bir Yahudi soykırımı (Pogrom) başlatılmıştır.

Doğduğu topraklarda başarısız bir devrime katılımının ardından 1772'de New York'a gelen Salomon, burada Sons of Liberty'nin liderleri olan Alexander Mcdougall, Isaac Sers ve John Lamb ile tanışmıştır. Çok çabuk arkadaş olmuşlar ve Mcdougall, Salomon'u Liberty çocuklarına katılması için ikna etmiştir. Salomon, New York'da komisyoncu işyerleri açarak ticarete yükselişe geçmesine rağmen, teknisyen ve yevmiyelik işçilerle münasebetini kesmemiştir. The Sons of Liberty'nin ileri gelen bazı üyelerince tarzından dolayı eleştirilmeye başlanmış ancak yine de doğduğu yer olan Polonya'daki vatansever Yahudileri ile beraber yürüttüğü özgürlük mücadelesini, aynı şekilde Amerika'da da devam ettirmiş ve tiranlıkla mücadelede sıradan insanların yanında yer almıştır.

Haym Salomon'un New York'da Sons of Liberty ile oynadığı rolün aynısını, Güney Carolina'da Francis Salvador oynamıştır. *Güney'in Paul Revere'si*⁸ olarak anılan Salvador, genç yaşta fabrika sahibi olmuş bir sefarad Yahudisidir. İngiltere'deki ekonomik durumunun iyileşmesi ile Salvador -kendisine 60.000 Sterlin miras kalmıştır-, Aralık 1773'te Güney Carolina'ya gelmiş ve ilk yaptığı iş, gidip devrimci vatanseverlere katılmak olmuştur. Vatansever olarak o kadar çok çalışmıştır ki koloniye geleli henüz sadece bir yıl olmuşken 1775'de South Carolina'da genel meclis üyesi seçilmiştir. Hemen hemen aynı zamanlarda Güney Carolina halkı tarafından, kolonideki tüm devrimci hareketleri koordine eden kurum olan Provincial Congress'e delege olarak seçilmiştir. Bu makamı aldıktan kısa bir zaman sonra kolonistlerin yaşama, özgürlük ve mülkiyet haklarına sahip olmaları gerektiğini ve rızaları olmaksızın hiçbir egemen gücün bu haklarını ihlal edemeyeceğini belirten bir yasanın Provincial Congress'ten geçmesi için gereken çalışmaları yapmak üzere bir komiteye atanmıştır. Salvador aynı zamanda kongre tarafından Toryleri devrim hareketine katılmaları için ikna etmeye gönderilmiştir. Koloni yanlısı bir Tory olan David Fanning, 1775 Temmuz'unda günlüğüne şunları not edecektir:

“Bir bakanla tanışmak için gittiğimizde, birinin ismi Silvedoor (Salvador'u bu şekilde telafuz ediyor çev.) ve diğerinin Repley olan iki Yahudi ile karşılaştık. İsyan lehinde bir çok konuşma yaptıktan sonra insanları ikna etmek için çok büyük çaba gösterdiler ve ellerindeki imza topladıkları kağıdı kimlerin imzalayacağını sordular. Ancak Henry O'neil ve birçoklarınınca bu iki Yahudiye tepki gösterildi; öyle ki canlarını zor kurtardılar.”

Salvador devrim yolunda canını veren ilk Yahudidir. 1776'nın 1 Ağustos'unda, bağımsızlığın ilanından sonra henüz bir ay bile geçmemişken, Britanya tarafından Torylerin ve kızilderilerin de yardımı ile yapılan bir çarpışma esnasında öldürülmüştür. Yalnızca 29 yaşındaydı öldüğünde; ölümü vatanseverlerce üzüntüyle karşılandı. South Carolina hareketinin lideri olan yargıç William Drayton'un ifadesiyle: “Salvador, Güney Carolina'nın en saygın devrimcilerinden biriydi. Tüm ordu bu kayba üzüldü ve o tüm dünyaca tanınacak biri olacaktır.”

Bağımsızlık savaşının başında, yaklaşık 3 bin Yahudi'nin sadece küçük bir bölümü orduya katılacak yaşta idi. Bu şartların ışığında bile 100 kadar Yahudi düzenli birliklere katıldı ve Amerikan bağımsızlık savaşında çarpıştı; bu durum, sayıca az olan grubun devrimci harekete olan derinden bağlılığını göstermeye yeter. Birkaç askeri birlikte Yahudi nüfusu daha fazlaydı. Güney Carolina'da örneğin Kaptan Richard Lushington tarafından kumanda edilen bir Yahudi birliği vardı. Chaleston'daki bu birliğe Yahudi birliği denilmesinin nedeni, bölüğün 60 üyesinden 50'sinin gönüllü Yahudilerden olmasıdır.

Yahudi askerler, oldukça onurlu ve kayda değer bir hizmet verdiler bu savaşta. Philip Moses Russell, 1775 baharında, Valley Forge'de Washington tarafından kumanda edilen birliğe cerrah olarak kaydedilmişti. Ancak daha sonra hastalığından dolayı ayrılmış ve birlik tarafından kendisine hasta ve yaralılara baktığı ve iyileştirdiği için şükran plaketi sunulmuştur. Yine bir Yahudi olan Newport'dan Asher Pollock, 6 yıldan fazla bir süre orduya hizmet etmiş, savaşın sonunda terhis edilmiş ve hizmetlerinden dolayı 2 onur madalyası almıştır. Bir Fransız Yahudisi olan ve Fransa Bordeaux'dan gelen Benjamin Nones, Amerikan devrimci ordusunda gönüllü olarak yer almış ve General Pulaski, Washington ve Lafayette altında hizmette bulunmuştur. Kaptan Verdler 15 Aralık 1779'da tuttuğu raporunda şunları belirtmiştir:

“Benjamin Nones, Georgia, Savannah'ın kuşatmasında ve diğer durumlarda benim liderliğimdeki birlikte gönüllü olarak çalışmaktaydı, bu kanlı savaşta büyük bir cesaretle savaştı ve bu ülkenin özgürlüğüne katkıda bulundu; general Pulaski'nin büyük sevgi ve saygısını kazandı ve bu mücadelesine şahit olan diğer görevlerinin de tabii ki.”

Gösterdiği cesaret ve çabanın bir karşılığı olarak Nones, 400 kişiden oluşan büyük bir birliğin başına getirildi ki bir kısmı Yahudilerden oluşmaktaydı. Birçok Yahudi bu savaşta gösterdikleri başarılarından dolayı terfi ettirildi. Savaşın sonunda Yahudilerin yarısı düzenli ordu içinde resmi görevli olarak terfi ettirilmişti; hatta kimisi yarbay oldu.

⁸ Paul Revere, Amerikan Devrimi'nin öncülerinden olan Virginialı bir vatanseverdir.

Yahudi devrimci askerlerin içinde hiç kimse, savaşta ağır yaralanmış olan Philadelphia'dan Salomon kadar vatansever ruhunu yansıtamaz. Bunu, arkadaşı olan Bush'a gönderdiği mektupta yazdıklarından da anlayabiliriz. Bu mektupta şunları yazmıştı Salomon:

“... bacaklarıma kuvvet verdiği için Tanrıya şükrediyorum. İsteğim ülkemin selamete çıkması. Sana, 'New York artık bizim' demeyi umut etmekteyim ...”

Savaşmanın yanı sıra, Yahudiler devrime finansal olarak da yardım ettiler ve savaşın kazanılması için gerekli maddi yardımda bulundular. Bernard ve Michael Gratz kardeşler, George Rogers Clark'ın kuzey batı bölgesindeki çarpışmasına teçhizat sağlamıştı. Devrimci ruhundan dolayı New Yorklu bir tacir olan Isaac Moses, New York'un Britanya tarafından işgalinden hemen sonra Philadelphia'ya kaçmak zorunda bırakılmıştı. Philadelphia'da kaldığı müddetçe vatanseverlere maddi yardımda bulundu. Devrimciler için her şeyin kötü görüldüğü bir zamanda, 3000 sterlinlik bir bono verdi ordu için; Manuel Mordecai Noah ise ki Washington'a hizmet vermektedir, kıtasal orduya 10.000 Dolar verdi. Boston'dan Moses M. Hays, her zaman maddi katkılarda bulunmak için hazırды. 1782, 10 Haziran'da, Robert Morris, bir finans büro yöneticisi olan Hays'e yardımları için teşekkür etti.

Hiç kimse devrim savaşının başarılı olmasının Haym Salomon kadar nedeni olmamıştır. O, neredeyse tek başına devrimci hükümetin iflas etmesini önlemiştir. 1850'de bir senato komitesinde belirtildiği gibi, Salomon çok büyük miktarlarda borç vermiş ve ordunun başarısı için elzem olan yardımı sağlamıştır.

New York işgal edildiğinde, Salomon yakalandı ve devrimci komplocusu olarak yargılandı. Ancak onun mükemmel yabancı dil bilgisi öğrenilince -10 dil biliyordu-, deri tüccarları ve tekstilciler arasında tercüman olarak kullanılmaya başlandı. Salomon tercüman olarak görev yaparken aynı zamanda Amerikan mahkumlarına büyük yardımlarda bulundu ve tekstilcilere Amerikan ayaklanmasına katılan her tekstilciye, Washington'un yüzlerce dönüm toprak vereceğini söyleyerek propaganda yaptı. Bunun sonucu olarak hatırı sayılır sayıda kişi derhal kıta ordusuna gitti.

5 Ağustos 1778'de gece vakti, Salomon yine yakalandı ve Britanya güçlerinin en sıkı korunan hapisanesi olan Provost Jail'de hapsedildi. Birkaç gün sonra askeri mahkemeye çıkarıldı ve evini Amerikan kaçak mahkumlarına yataklık yapmak için kullandığı, casusları sakladığı, ordu ile iletişim kurduğu, mevkiini kullanarak Alman ve Polonya kökenli Yahudi (hessians) birliklerini vatan hainliğine sürüklediği gibi gerekçelerle yargılandı. Vatan hainliğinden suçlu bulundu ve idamına karar verildi. Ancak idam hükmünün infaz edileceği sabah Salomon hapishaneden kaçtı. Nasıl kaçtığı ile ilgili çeşitli varsayımlar üretilse de, bunun daha çok the Sons of Liberty'nin işi olduğu açıktı.

Salomon karısı ve bebeğini New York'da bırakarak Philadelphia'ya gitti. Birkaç yıl içinde şehrin önde gelen borsacılarından biri ve Kuzey Amerika Bankası'nın en büyük ortağı oldu. Fakat fonları bu kurumda uzun süre kalmadı; çünkü devrimci hükümete, bir kısmı borç bir kısmı ise bağış olarak toplamda 658,007.43 dolar verdi ve bunun 210.000 dolarını nakit olarak ödedi. Robert Morris'in defterinde, fon ya da başka yöntemlerle Salomon'un çok büyük miktarlarda yardım ettiği belirtilmektedir. Kamu çalışanlarına maaşları ödenebilsin ve dolayısıyla da kamu işleri sürdürülebilsin diye 20000 dolar para verdi. Diğer ordu çalışanlarına ve başka birçok görevliye ödemelerde bulundu. Bu borç verdikleri arasında James Madison, James Wilson, Joseph Reed, James Monroe, Thaddeus Kosciusko, Edmund Randolph, Baron Von Steuben ve General Miflin vardır. Madison Salomon'dan, her zaman çok lutüfkar bir arkadaşları olduğu, verdiği paraları geri ödemek istediklerinde ise reddettiği şeklinde bahsetmiştir.

Salomon sadece Amerikan vatanseverlerin değil, Amerika'daki Fransız birliklerinin de finansörüydü. Fransa ve Hollanda'ya verilen desteğin karşılığında çok cüzi bir komisyon alacağını belirtmiştir; sonrasında ise Salomon, Amerika'nın maliye bakanlığında uzman ve Fransız ordusunda da hazine işleri sorumlusu olarak atanmıştır.

Robert Morris askerlerin ihtiyaçları için ek paraya ihtiyaç duyduğunda Salomon'a bir kurye gönderirdi. Bir hikaye anlatılır bu konu ile ilgili. Bu hikayeye göre:

“Bir seferinde kurye Philadelphia'ya geldiğinde Salomon Yom Kippur'a katılmıştı. Kurye sinagogun kapısında belirdi ve hükümetin çok acil paraya ihtiyacı olduğunu söyledi. Bir an duraksamaksızın Salomon sinagogdan çıktı ve diğer ibadet eden arkadaşlarına sordu. Onlardan biri ise 'bu Yom Kippur,

ayrılman doğru değil' dedi. Salomon ise 'bu da bir dava' diye yanıtladı. Bu cevap yeterli oldu. Para hemen temin edildi ve ertesi gün kurye Morris'e ulaştırdı."

21 Haziran 1783'de Salomon ve Philadelphia'da önde gelen bazı Yahudiler Thomas Paine tarafından yazılmış bir dilekçeye imzalarını attılar ve kıtasal kongreye sundular. Bu dilekçede askerlerin ne zaman ihtiyacı olsa finanse edeceklerine söz veriyorlardı.

Yahudilerin bu savaşta fedakârlıkları öyle çoktu ki bazı Yahudiler, sırf Amerikan davasına gösterdikleri bağlılıktan dolayı çok fazla kayba uğradılar. Britanya onların tüm gemi ve teknelerine el koyduğunda New Port'taki Yahudilerin bütün işleri zarara uğradı. Haym Salomon 1785'de öldü ve ailesi beş parasız kaldı; hükümetin 350.000 dolar borcu olmasına rağmen bunu hiç geri ödemedi. Bir Westchester kenti taciri olan Davud Hays, vatansız tarafta olduğu için evi yakıldı. Yahudi eğitim kurumları başkanı olan Mordecai Sheftell'in tüm vatandaşlık hakları elinden alındı ve Georgia'daki diğer vatansız Yahudiler gibi herhangi bir yerde çalışması ve iş yapması gibi haklardan mahrum bırakıldı.

Montreal'den David S. Franks'ın, Kanada'nın işgalinde Amerikan ordusuna katıldığı ve savaşın sonuna dek orduda hizmet verip yarbaylığa kadar yükseldiği için bütün geleceği, tüm mal varlığı istismal edildi. 12 Mayıs 1789'da George Washington'a yazdığı bir mektupta Yarbay Franks şunları dile getirdi:

Diğer yandan tüm Yahudilerin devrime destek verdikleri zannedilmemelidir. Doğal olarak bir kısım Yahudi, kendilerini vatansızlara bağlı hissetmiyordu. Örneğin Philadelphialı bir tüccar olan David Franks, ithal etmeme anlaşmasına imzasını attığı halde sonradan torylere katılmış ve bu nedenle düşmana gizli yardım etmekle suçlanmıştır. 1775 Temmuz'unda, Rhode Island eyaleti, direnmeyi bırakıp düşman kuvvetlerine bağlananlar için bir sürgün yasası geçirdi meclisten. Bu listede Isaac Hart'da vardı. Newport'un zengin bir Yahudi taciri olarak torylere katılmıştı. 1776'da New York Britanya'nın eline geçti ve 15 Yahudi, Sir William Howe ve kardeşi Lord Howe'a bağlılıklarını gösteren bir anlaşmayı imzaladılar. Bu 15 kişiden biri olan Abraham Wagg, Britanya askerlerine hizmet etti ve 1778'de Amerikalıları kral aleyhine propaganda yapmalarını ve Fransa ile birlik pazarlığına oturmamalarını söyledi.

İçlerinden bazıları İngiltere tarafında yer alsın da birçok Yahudi *kırmızı ceketlilerin* yönetimi altında yaşamaktan kaçtı; tüm varlıklarını bırakarak hem de. Ezra Stiles'in günlüğünde, 1777 Britanya işgalinden sonra kalanların listesi vardı. Yalnızca birkaç Yahudi vardı bu listede; Yahudilerin büyük çoğunluğu Amerikan sempatanlarına katılmışlardı.

Aynı zamanda Yahudi cemaatleri de New York'u terk ettiler. Kendilerine imkan sunulmasına rağmen, Britanya hükümrânlığı altında yaşamayı reddettiler. Göç edenlerin başında İspanya ve Portekiz Yahudi din adamı olan Gershom Mendes Seixas (Rabbi Seixas) vardı. Devrim mücadelesinin en başında, Rabbi Seixas vatandaşların davasının yanındaydı. Ailesinin diğer bireyleri de devrimci orduda aktif rol üstlendiler. Kardeşi, Benjamin Seixas New York vatansız askerlerindendi; daha sonra Philadelphia'daki Isaac Moses'in birliğine katıldı. Amerikan korsanlarını Britanya gemilerine saldırmaları için teşvik etti ve yardımda bulundu. Diğer kardeşi, Abraham Sexias kıta ordusunda yarbaydı ve Georgia sınırında hizmet veriyordu.

Britanya'nın New York'u işgalinden sonra Rabbi Seixas, cemaatini, sinagogun kapılarını kapatmaları ve tory kentinden ayrılmaları konusunda uyardı; cemaatinin çoğu da bunu kabul etti. Ayrılanların çoğu Philadelphia'ya gitti. Rabbi Seixas ise, Tevrat'ın hizmetinde olarak Connecticut'taki Stratford'a yerleşti. 1780'de cemaatinin üyeleri onu Philadelphia'ya çağırdı ve burada sinagogun başına geçmesini rica etti. Bu davet üzerine Rabbi Sexias, Philadelphia'da Mikveh Israel'e katıldı. Bu Yahudi cemaatinin çoğunluğu, tüm dünyalıklarını New York'da bırakıp Philadelphia'ya gelmişlerdi. 1784'de Britanya New York'u terk ettiğinde, Rabbi Sexias ve cemaati tekrar New York'a döndü. Cemaatin yaptığı ilk şeylerden biri Vali Clinton'a bağlılıklarını sunmak oldu.

Yahudiler, Amerika'nın özgürlüğü ve bağımsızlığı davasına verdikleri bu katkılara karşılık, onların vatansızlığından şüphelenenlerce bazen haksız saldırılara uğradılarsa da nihayetinde verdikleri mücadelelerinin karşılığını alabildiler. Bağımsızlığını kazanan Amerika'da ilk defa, belirli bir yerde yaşamaya zorlanmış ve hakları sınırlanmış ayrı bir Yahudi grup olarak değil, hiçbir ayrıma uğramaksızın vatandaşlar olarak kabul ediliyorlardı ve dinlerini özgürce yaşama imkanı kendilerine sunuluyordu.